

er fremkommet som et Vædringsforslag fra den høitærede Kirke- og Undervisningsminister, om hvilket Udvalgets ærede Ordfører har udtalt og med god Grund og med god Sandhed, at der ikke har været levet Tid og Leilighed til at undersøge det en Drøftelse i Udvalget, gjør vistnok i visse Henseender Krav paa at være en gammel Bekjendt, og forsaavidt kunde det synes, at der ikke kunde være nogen Vanskelighed med at afgjøre med sig selv, hvorledes man vilde stille sig til det, og det er ogsaa den Betragtning, der er gjort gjældende af det ærede Medlem, som nu havde Ordet. Jeg skal imidlertid dog dertil først bemærke, at naar det fra hans Side blev gjort gjældende, at det Hele ikke havde saa meget at betyde, da det kun var for 5 Aar, at den foreslaaede Ordning skulde gjælde, er denne Betragtning kun lidet holdbar. Enhver maa dog kunne sige sig selv, at hvis den Ordning, der her er Tale om at indføre, kommer til at træde i Live i 5 Aar, er det i Virkeligheden paa Forhaand givet, hvorledes Ordningen saa vil blive for Fremtiden. Man vil ikke let kunne komme tilbage fra det Forsøg, som der her er Tale om, Udviiklingen af hele Spørgsmaalet om Præsternes Kaldelse vil være præjudiceret, hvis et Lovforslag som det, her foreligger, bliver vedtaget, det synes jeg maa være indlysende for Alle. Men denne Ordning er i og for sig, det tror jeg, Ingen kan negte, af den største og mest indgribende Betydning. Jeg er af den Overbevisning, at naar dette Spørgsmaal om Præsternes Kaldelse har staaet paa Dagsordenen i mange Aar og endnu ikke har fundet sin Løsning, er det, fordi Alle erkjende, at det er en Sag af den allerstørste Betydning, og det forekommer mig, at det vilde være jeg fristes til at sige mindst talt letfindigt, om den danske Rigsdag nu i dette Dieblit, da vi nærme os Slutningen af en Timaaneders Samling, og vi Alle vide, at Slutningen staar meget nær, vilde skride til at afgjøre denne Sag, uden at den i Virkeligheden har været Gjenstand for den Forhandling, som enhver Sag, selv den allerubetydeligste, skal have ifølge Grundlovens Bestemmelse. Hvem kan paaastaa, at det Lovforslag, der her foreligger, har været Gjenstand for 3 Behandlinger i Folkethinget? Ingen — medmindre man vil gaa Decennier tilbage og da fremdrage de Forhandlinger, som have fundet Sted om lignende Forslag. Men det Færlige er jo, at, om man end kan være enig om Sagen i dens store Træk, saa er der en hel Mængde Spørgsmaal, som man maatte vilde kalde underordnede, som med Rette have Krav paa en omhyggelig Undersøgelse, som ikke kan blive Sagen til Del i dette Dieblit. Vi maa forudsætte som en Mulighed, at naar Sagen kommer fra os til det andet Thing, skal det ved en eller anden kunstig Foranstaltning gøres muligt, at Sagen kan komme til Ende. Var det ikke saa, var det jo ganske ligegyldigt, om vi kom til at

stemme idag eller ikke. Lader Folkethinget denne Sag gaa fra sig, er der en Mulighed for, at Sagen kan blive afgjort nu, uden at Folkethinget kan faae yderligere Leilighed til at drøfte den. Nu spørger jeg ethvert Medlem af Folkethinget, om han har overveiet denne Sag i alle dens Enteltheder saaledes, at han kan forsvare i dette Dieblit at lade Sagen gaa fra sig? Jeg tillader mig at benegte det. Jeg begyndte med at sige, at dette Forslag møder som en gammel Bekjendt. Dersom Noget skulde modtage dette Forslag med Velvillie, skulde det selvfølgelig være min ærede Kollega i Udvalget, Rigsdagsmanden for Odense Amts 2den Valgkreds (H. Andersen), og mig, og som have udgjort et lille Mindretal i Udvalget og have anbefalet en Ordning, som i de store Træk falder sammen med dette Forslag. Derimod skulde Udvalgets store Flertal være bestemte Modstandere af Sagens Afgjørelse nu paa det Grundlag; thi da min ærede Kollega i Udvalget og jeg anbefalede denne Ordning, gjorde vi det med Mænds Bestendighed, som forud vide, at deres Forslag knapt kan finde Dre, som forud vide, at Flertallet er aldeles bestemt paa, at om noget Saadant vil man aldeles ikke høre Tale, og saaledes var det i Virkeligheden ogsaa gaaet til. Vi bleve kun 20, det var neppe nok, at vi kunde faae vore sædvanlige Meningsfæller i Udvalget til mere eller mindre subsidiært at slutte sig til os. Hvis altsaa Udvalgets Flertal nu skulde fremtræde som særlig Bærer af denne Sag, maatte det vække megen Overraskelse, men det skulde være min ærede Kollega og mig, der fornemlig turde se med Glæde paa Fremkomsten af dette Forslag og modtage det med Velvillie; thi det stemmer, som jeg sagde før, i de store og væsentlige Træk med den Ordning af Sagen, vi selv have foreslaaet. Det gaar navnlig ud fra den Hovedbetragtning, som jeg ønsker nu at finde Leilighed til at udtale, at Menighederne nemlig ikke have nogen Ret til selv at vælge deres Præst. Saalænge som Præsten er en Statsembedsmand, have Borgerne ikke mere nogen Ret til at bestemme, hvem der skal beskikkes i det Embede, end de have til at bestemme, hvem der skal beskikkes i andre Statsembeder. Jeg taler ikke Noget om, hvorvidt det er naturligt og rigtigt at bevare en saadan Ordning eller ikke; men jeg siger kun, at, saalænge som Præsten er en Statsembedsmand, er det min Anskuelse, at saa har Menigheden ikke nogen Ret til at bestemme, hvem der skal være Præst. Den Anskuelse, antager jeg, ligger til Grund for det Vædringsforslag, som den ærede Kirke- og Undervisningsminister har stillet. Mig vil det kun tilfredsstillende, hvis Folkethinget ved Botum for dette Vædringsforslag og derefter for Loven vil godkjende den Grundsetning, som er den Hovedsetning, hvorpaa Forslaget hviler. — Jeg har indbrømmet, at, medens der ikke kan være Tale om en Ret for Menighedsmedlemmerne, saa er det natur-